

MAGAZINET HÄRJEDALEN

Vinter/Vår 2011

**VÅR FJÄLLVÄRLD
MER ATTRAKTIV
ÄN NÅGONSIN**

HÄR SJUDER DET
AV FRAMTIDSTRO!

**Från
Härjedalslåtar
till barock**

MÖT ALTVIOLINISTEN
MED RÖTTERNA
I ÖVERBERG

**NU ÄR DET
RISKFRITT
ATT UMGÅS MED
MYSKOXARNA
I TÄNNÄS**

*Spännande
livsöde
inspirerade till
romantrilogi*

**MAGDALENA BRUNZELL
– konstnären som
fastnade för Tännålen**

92 sidor VINTERLÄSNING

Från fjällkor till Johnny Rotten

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

HADE NÅGON SAGT till teckningsläraren i 70-talets Vallsta i Hälsingland att Magdalena Brunzell skulle bli yrkeskonstnär, hade han nog skakat på huvudet och ställt diagnosen sviktande förståndsgåvor. Den här tonåringen var ju helt hopplös – fullständigt ointresserad och som bara satt och klottrade hjärtan på vartenda papper. Näe, Magdalena fick leta sig ända till Bali i Sydostasien för att hennes begåvning skulle visa sig. Men sedan 90-talet är hon bosatt och har sin ateljé i Tännålen – kanske inte så mycket för att leta efter fjällmotiv, utan för att få leva i en miljö som inspirerar till kreativitet.

”Framför allt så kände jag
att jag mådde så bra av att teckna och måla!”

För Magdalenas del kändes det mest som att återvända. Som många andra hälsingar har familjen Brunzell haft en stadig och kärleksfull relation till västra Härjedalen, och besöken för att åka skidor har varit många och regelbundna. Mamma Inger som var mellanstadie lärare i Vallsta, pappa Sören, ingenjör på gatukontoret i Bollnäs kommun, storasyrran Gabriella, som idag är sjuksköterska i Bollnäs och lillbrorsan Marcus. Men vägen hem var ganska lång, som det heter i visan.

– Så fort jag kunde efter gymnasiet lämnade jag Hälsingland, säger Magdalena. Jag var väldigt omogen och fjollade inte bara bort teckningslektionerna, utan det mesta av skolan. Gick den tvååriga sociala linjen på gymnasiet, eftersom det var den kortaste utbildning jag kunde komma undan med.

Första flyttlasset gick till Stockholm, men sen bestämde sig hon och Gabriella för att resa ut i världen tillsammans. Det var Sydostasiens klimat och stränder som lockade – det var ju dit de flesta backpackers med självaktning drog vid den här tiden.

I Yogyakarta på Java kunde vallstatjejerna stifta bekantskap med öns batik- och konstcentrum, och här mognade så småningom en affärsidé.

– Vi köpte och skickade hem batikkläder, spännande smycken, läderhantverk och annat, som mamma sedan fick sälja åt oss, berättar Magdalena.

Mamma hade ett ganska omfattande kontaktnät, så omsättningen blev ganska skaplig. Men oförutsedda störningar skulle komma att grumla affärsverksamheten.

”Men ju mer man håller på desto svårare blir det.”

– Syrran träffade en kille och ägnade sig förstås mycket åt honom, medan jag kände mig lite ensam och vilsen. Men följderna av det hela blev ju ganska livsavgörande för min del ...

På grannön Bali träffade hon nämligen en svensk konstnär, Loni Andersson. När Loni märkte att Magdalena intresserade sig för hennes tavlor, frågade hon om inte Magdalena ville prova på att måla själv. Och efter några stammande protester med budskapet ”*inte kan väl jag*”, så tog hon fan i blåten och försökte.

– Jag blev själv överraskad av resultatet, för jag hade aldrig någonsin trott mig om att kunna uttrycka något i bild. Men framför allt så kände jag, att jag mådde så bra av att teckna och måla! Det var någonting jag ville fortsätta med.

Av olika skäl blev det så småningom dags att ta farväl av Indonesiens vita stränder, palmer och bambuskogar för att återvända till fosterlandet.

– Stockholm kändes väldigt grått och fyrkantigt, minns Magdalena. Men jag kunde ju inte tänka mig att bo permanent i Asien, även om jag hade haft en upplevelserik tid där.

Magdalena tröstade sig med några kurser i kroki, men kände sig ännu inte mogen för att söka sig till någon konstskola. I

stället återknöt hon bekantskapen med Funäsfjällen och fick jobb på hotell Tännaldalen. En stor del av den lediga tiden gick förstås åt till att teckna och måla. Och Magdalena kände att hon trivdes minst lika bra med fötterna nedgrävda i Tännadalens bländvita snö som i Balis stränder.

– Tännaldalen är en fantastisk plats att bo på, säger Magdalena. Bra människor. Lugnt och skönt. Livskvalitet, helt enkelt.

I Tännaldalen träffade hon också sin sambo Per, som pushade henne att ta steget att utbilda sig vidare. Det blev Östersunds konstskola, där Odd Larsson var en av de läromästare som betytt mycket för hennes utveckling. Sedan har det bara rullat på.

– Det är verkligen jättekul att få syssla med det jag helst av allt vill. Men ju mer man håller på desto svårare blir det – det vet alla som livnär sig som konstnärer.

Magdalena har provat sig fram med många olika tekniker och vitt skilda uppdrag. Hon har skapat logotyper och illustrerat böcker. Och hon har försökt utveckla screentrycksmetoder för att dekorera textilier.

– Kul och intressant, men väldigt svårt att få ett ekonomiskt överskott, konstaterar hon.

Från fjällkor
till Johnny Rotten

”Tännaldalen är en fantastisk plats att bo på”

De som sett hennes porträtt av fjällkor, hästar och hundar vet att hon har en helt enastående känsla för form. Liksom att hon numera vågar ta ut svängarna i sitt skapande och experimentera med blandtekniker – kol, tusch och akvarellfärger har på senare tid ofta fått samsas på hennes verk. Det tog ett tag innan hon hade mobiliserat tillräckligt med självförtroende för att samla sina tavlor till en utställning, men de senaste åren har en allt större publik fått möjlighet att lära känna hennes skapelser.

Hon trivs i arktiska miljöer – Lofoten har skänkt henne åtskillig inspiration och hon längtar efter att få besöka Svalbard, Färöarna och Grönland. Men Tännaldalen är hennes hem och den miljö hon vill leva och skapa i. Huset i Hällan delar hon med Per och dottern Frida – och labradoren Elsa inte att förglömma. Den sistnämnda får följa henne på allehanda upptäcksfärder

efter nya intryck och motiv.

Fjällvyer förekommer, men ganska sparsamt – trots den fantastiska utsikten från ateljén. Som den sanna konstnär hon är, hittar Magdalena de intressantaste motiven, där vi andra minst anar det. På den sedan länge nedlagda sägen i Vallsta där hennes morfar en gång jobbade. Eller de ödesmättade och ytterst särpräglade miljöerna kring den nedlagda Storzgruvan nära Röros. Johnny Rotten – sångaren i punkbandet Sex Pistols, som Magdalena lyssnade på när hon var tolv år och som gjorde ett oförglömligt intryck – har också blivit föremål för en senkommen bildhyllning.

Sens moral: döm inte ut den tonårstjej som mest ägnar sig åt att klottra hjärtan och drömma om Johnny Rotten eller andra hjältar – man vet aldrig vilka gåvor hon gömmer i sitt innersta! ●